

El Poble de Salt

Organ del Cens polític del Centre Republicà

Periòdic quinzenal

La correspondència al Director
Els autors són responsables de llurs escrits

Preu: 15 cèntims

EDITORIAL

Sí els nostres obrers fossin cultes...

Tot i l'actualitat palpitant dels darrers esdeveniments revoluciosos, preferim no comentar-los directament. Tan sols els tocarem de biaix com a reforç dels conceptes que desenvoluparem a continuació.

No volem moure'ns avui de l'àrea limitada de la nostra localitat. En aquest poble de Salt també es desenrotllen assumptes de gran interès pel comentarista d'un periòdic local. I assumptes totalment atenyents a la classe treballadora.

La vinguda de la República possibilità la ràpida reorganització dels sindicats obrers. A Catalunya, la tradició anarcosindicalista d'abans de la Dictadura preponderà novament en la direcció de les organitzacions proletàries. Circumstàncies diverses barrejaren, ja de bell antuvi, en els comitès directius, individus que s'havien distingit, en la primera època sindical, per llur tasca assenyada a favor de la Confederació, i individus de significació extremista que, per audàcia, acabaren a la llarga per ésser els únics rectors de les masses obreres catalanes. El caràcter messiànic del nostre poble contribuí notablement a bandejar els directors responsables del nostre organisme confederal. La gent s'havia imaginat que la República era com una panacea universal que ens portaria de cop i volta una felicitat paradisiàca. I, naturalment, aviat es produïren els desenganys. Instigats barrejerament per les propàgandes demagògiques dels extremistes, ben tost es desfermaren els ímpetus continguts dels que patien fam i set de justícia. La bona fe i el malestar dels treballadors foren camp adobat per a la ràpida ascensió dels energúmens sense escrúpols que aspiraven al governament exclusiu del proletariat de la nostra terra. És fàcil l'explotació sentimental d'una massa culturalment poc elaborada. Els moviments vaguistes i sediciosos continuats exacerbaren de mica en mica els ànims dels eters desposseïts. A la qual cosa col·laborava ben cautament la reacció patronal. Qui aleshores va voler-se oposar als procediments de violència estèril que preconitzaven els elements radicalistes de la F. A. I., per mèrits contrets que portés a sobre va ésser arreconat d'una manera fulminant. Amb la publicació del conegut manifest dels «Trenta», la C. N. T. passava a ésser arina absoluta de les apetències dels verbalistes del trasbalsament social. Ja no tingueren a dins ningú que els fes nosa. Ja pogueren lliurar-se sense entrebancs a la preparació de tota mena d'assais d'acció directa i de revolució social. Les veus sensates dels foragitats eren apagades pel brujit «revolucionari» de les hosts de Bonaventura Durruti. El poble treballador, embrutit per les prèdiques dissolvents dels seus ídols del moment, estava assedegat de «sang i fetge». Però aviat, sortosament, en gran part d'ell no es féu esperar el retorn a la serenitat i la sensatesa. I, impossibilitats de contrarestar encara el guirigall derrocador dels menys serens i capacitats, molts foren els obrers que paulatinament anaren posant-se al marge de la lluita reivindicativa. El balanç de la Confederació en aquest període de predomini faista no pot ésser més catastròfic. L'organisme sindical gairebé desfet. Les cotitzacions gairebé nul·les. Els ànims desil·lusionats. La massa socialitzant de la República a cada pas entorpidida. La «Soli» amb una cinquena part dels seus lectors primitius.

I bé: ¿quina actitud han vingut observant els obrers i les obreres del nostre poble, des de la proclamació de la República ençà? Primerament, com les de pertot arreu, fundaren llur organització única. La cosa anava bé. L'organització única, el sindicat únic, la veritable i absoluta unió proletària preconitzada per Marx i Engels, és una cosa magnífica. Però aquesta comunió dels treballadors en un mateix organisme, no ha d'ésser imposada brutalment. Ha d'ésser provocada per mútua simpatia, pel convenciment general que només la perfecta unió pot donar jornades de triomf a la classe obrera. En un principi aquest convenciment existia. La necessitat d'un agrupament compacte, era convicció de tothom. Però, perquè el bloc no s'esberlés, era precís que ningú no volgués imposar la seva ideologia particular als altres. Calia mantenir una impoluta democràcia sindical. Allò que es venia predicant, que en els sindicats únics hi cabien tots els assalariats, no havia de resultar una mera paraula. Ningú no havia d'abusar de la incultura de la massa i de l'estratègia d'uns lloc directius, per a fer proselitisme particularista dintre els sindicats. Començar per plantar cara, amb aires de reptador, a les autoritats democràtiques i liberals del poble, era una solemne i perniciososa follia. Voler-se posar fora de la llei, no era cap cosa necessària ni lògicament profitosa. I, no obstant, a casa nostra com en tants altres llocs, moltes coses que no s'havien de fer, es practicaren, i moltes altres que s'havien de verificar, es deixaren en oblit. La fúria pseudorevolucionària ho envaïa tot, i els obrers del nostre poble no se n'escaparen.

En el sindicat de l'art tèxtil i fabril d'aquesta població, es produí una escissió lamentable, que desplaçà, perniciosament, els objectius i les energies de la lluita sindical. ¿Per què es verificà semblant rompiment? Hi ha qui acusarà tot seguit de traïdors i de venuts a la patronal, a uns individus. No li donem ni li neguem la raó. Però, ¿i la massa que els seguí, separant-se del sindicat únic? ¿Per què aquesta massa trencà la primitiva unió? ¿Per què fou possible que uns pocs individus, de desacreditada conducta obrerista, arrossegessin darrera seu un nombre tan crescut d'obers que des del primer dia militaven en el sindicat únic? ¿Hi ha algú que pugui sostenir que la democràcia sindical i el respecte a totes les ideologies es guardà regularment dins l'organització?

I, per tant, ¿hi ha algú que s'atreveixi a donar tota la culpa a uns «mals companys» que abandonaren el sindicat? Els tòpics i les excuses contra el pròxim, no guareixen res, obreres i obrers amics. És millor adonar-se que els «mals companys» tenen múltiples causes per a justificar llur obligadíssim comportament. De vegades per arranjar una qüestió, és precís saber començar reconeixent el «mea culpa».

Però, ens havíem desviat del fil de la nostra «conversa». Una vegada efectiva la referida secessió del nostre element assalariat de les fàbriques de filats i teixits, l'objectiu de la batalla proletària es desenfoca precipitadament.

La brega queda establerta ben aviat exclusivament entre els dos sindicats existents. Des de l'insult i la «matonada» fins a la contradicció sistemàtica de les iniciatives del *contrari* (III), no es deixa res per verd. Mentrestant, la burgesia reposa tranquil·la i riu per sota el nas. El motiu fútil d'unes festes intersetmanals és l'espurna que encén una baralla acarnissada i eterna entre els obrers del sindicat únic i els obrers del sindicat local. Aquests, a mesura que els altres incrementen llur tàctica

xivarrista i dinamitera, es van agafant cada dia més a la levita del patró. Uns i altres posen en la palestra suïcida un ímpetu i una perseverança que és increïble que contra la burgesia sàpiguen esmerçar mai. Els més petits conflictes esdevenen, per mútua tossuderia, problemes insolubles i enverinats. ¿I on anirem a parar? ¿No ens serà gens allisonadora la darrera revolta comunista llibertària que ha regat de sang una vegada més mants carrers de Barcelona i altres poblacions de Catalunya i d'Espanya? ¿Seguirem per «saecula saeculorum» amb els procediments nefands que ens vilipendien i ens dessagnen i esterilitzen? Ah! Si els nostres treballadors fossin cultes!... Si no portessin arrapats a la consciència uns dogmes fanatitzadors que els aniquilen i els ceguen!... Si la llum diàfana de la raó reposada imperés en ells i no els enterbolís el raciocini la cortina opaca que ininterrompudament els han anat teixint uns mercenaris a sou del vergonyant reaccionarisme borbònic!... Si els nostres obrers fossin cultes, ¿no els hauria dit res el fet que homes com Pestanya i Foix i Clara, que havien estat llurs capdavanters en l'època passada i a les primeries de la present, hagin estat amenaçats de mort per llur no conformisme amb la campanya de la F. A. I.? ¿I no els diria res l'assassinat a sang freda d'uns agents de l'autoritat que ja havien caigut exànimes, i el disparell criminal contra la multitud diumengera que es passejava confiadament per les Rambles barcelonines? ¿I tampoc no els faria obrir els ulls el fet d'haver estat detingut Garcia Oliver amb dues mil pesetes a la butxaca i en companyia de bombes i de pistoles? Nosaltres creiem que si la ignorància i el fanatisme no impedissin a molts dels nostres companys proletaris de llegir tota mena de premsa i de literatura, creiem que aquests nostres companys reconeixerien ben prompte llurs errors i atzagaiades i es disposarien tot seguit a seguir els viaranyes del seny i de la raó que menen, ells únicament!, al benestar i a la victòria. Cessi ja la palestra intestina entre camarades d'exploació. De banda totes les rancúnies i que vingui l'encaixada franca i cordial. Amunt els cors! Rectifiquem sincerament uns i altres. Prou dèries de «sang i fetge». Prou obcecacions nihilistes. «Cessi el diàleg de les pistoles!», que cridava Angel Pestanya Unió, comprensió, respecte, serenitat, seny: CULTURA!

IU BOHIGAS

El Dr. Trabal conferenciant en el nostre poble

El dijous de la setmana passada, a les 10 del vespre i en el Centre Republicà, tingué lloc l'anunciada conferència del Dr. J. A. Trabal sobre «Política i Anarquisme». El públic congregat al local oferia un aspecte magnífic. Després d'unes breus i escaients paraules de presentació de l'amic Pibernat, el doctor Trabal començà la seva interessant peroració sobre els conceptes de política i d'anarquia. Es lamentà del funest paternalisme estranger a què s'han deixat sotmetre els obrers de Catalunya en acceptar la tutela dels murcians i andalusos que, al crit de «Viva el comunismo libertario!», s'havien apoderat de la direcció de la C. N. T. Insistí sobre la necessitat de democratitzar i catalanitzar l'organisme sindical de la nostra terra. Demostrà amb sòlids arguments l'esterilitat de les tàctiques anarquistes i apoliticistes en els medis obrers. Llegí paràgrafs de Salvador Seguí recolzant la seva tesi. Refutà el verbalisme revolucionari que preconitza la F. A. I. i advocà perquè els treballadors de Catalunya adoptin una posició construc-

tiva en la lluita per llurs reivindicacions. Abundà en cites i anècdotes històriques que amenitzaven i acreixien l'interès de la seva magnífica dissertació. L'anarquisme és negatiu; la política és positiva. Un partit polític liberal i socialitzant, compactament organitzat i disciplinat, pot fer molt a favor de la classe treballadora. L'anarquia, per la seva pròpia significació negativa i destructora, només pot conduir al caos.

El conferenciant esmentà casos pràctics ocorreguts en diferents països d'Europa que donen fe de les seves asseveracions. Espanya mateix n'és un exemple. Donà compte d'algunes de les lleis que la República ha elaborat a profit dels proletaris. Es servint-nos de la política—acabà—que aconseguirem les fites que tots anhelem i somniem i que representen el benestar col·lectiu dels ciutadans de la nostra pàtria i de tot el món.

Ultra els diversos aplaudiments que l'interronperen en el seu discurs, al final d'aquest el Dr. Trabal escoltà una calurosa ovació que li proporcionà la nombrosa concurrència, àvida de continuar escoltant les paraules interessantíssimes de l'il·lustre conferenciant.

Els valents

Era un bell matí del mes de novembre. El poble de Salt es veié sorprès per un estoc de mocadors de la bandera faista. Portaven aquests mocadors alguns que es proclamen els millors llibertaris i algunes criatures que ni tan sols saben ço que llur insígnia significa. És una tàctica de la F. A. I. això d'atreure's la jovenalla inconscient per mitjà d'estridències i virolaines. Però podria resultar molt bé que, en un dia no llunyà, aquests infants que avui porten l'emblema faista al coll amb tota la joia, fossin els primers de combatre les institucions i les ideologies (?) que ara exalten innocentment. Podria succeir això així que es percatessin del que representen els colors negre i vermell. L'anarquia seria molt bonica si es portés com predicaven els seus apòstols Reclus, Tolstoi i Kropotkin. Però portant-la i regentant-la quatre il·lusos d'avui dia, la major part d'ells analfabets, no seria mai possible fer-la anar endavant. Anys al contrari; cada dia perdrà més terreny. Tots els progressos fets durant 20 anys de lluita en la C. N. T., la F. A. I. els acaba de tenir esterrejats en 24 hores. Per això cada dia i cada vegada que actua té menys adeptes. Perquè tothom es dona compte d'allà on els seus procediments el portarien, és a dir, a la fam i a la misèria. Alguns anarquistes—i principalment els d'ací el poble de Salt—no tenen res d'anarquistes, per més que se'n vulguin dir, i són d'aquells que somnien en la revolució social seixanta vegades cada minut. Però, naturalment, ells voldrien que els la portessin bona i plomadeta a casa mateix. I per això ells no es mouen ni es belluguen mentre quatre desventurats que s'han deixat influenciar per llurs prèdiques es juguen el cap en una quimera revolucionària. Mentre a Barcelona i a altres poblacions els pobres fanàtics de la revolució social es llançaren el passat diumenge a la perpetració dels crims més repugnants, els anarco-sindicalistes d'ací Salt encara estaven traçant plans revolucionaris al voltant de qualsevol taula de cafè. Ni tan sols han volgut lluir els nostres anarquistes les seves facultats mentals perquè tot el poble pogués entertir-se de fins allà on arriben. No sé si és que segueixen una

La crisi de treball

Una de les coses que més preocupen Catalunya, en el moment actual, és la manca de treball. La gran crisi per què travessa tot el món ha repercutit en gran manera a casa nostra. Ens trobem avui que Catalunya és el pou de tot Espanya. Quan, en qualsevol llogarret de les Castelles, una família es troba en una situació molt apurada per manca de treball, el primer que se li acut és dir: —*Vámonos a Barcelona. Allí encontraremos trabajo*— I això ha fet que ens trobem a Catalunya gairebé amb tants castellans com catalans. Jo no vull dir que aquesta gent castellana no tingui un dret de cercar el pa allà on sia. Però ens trobem que Catalunya és massa petita per tanta gent. Barcelona és plena d'estrangers de totes les nacions, la major part d'ells sense domicili. I això fa que la nostra Ciutat Comtal, en lloc de presentar l'aspecte d'una gran urbs, sembli un país de mendicants i vagabunds. La majoria de les nacions expulsen de casa seva els forasters. No és que jo estigui d'acord amb aquest procediment. Molt al contrari. Joestic que tothom ha de buscar el pa allà on sia. Però els nostres governants s'haurien de preocupar d'aquests assumptes que comento, ja que és vergonyós que els obrers tinguin d'emigrar de llurs respectius pobles per manca de treball. Quan el que manquen són braços per a treballar, perquè a les Castelles són molts els propietaris que tenen centenars de vessanes de terra que no es treballa. Jo crec que, si els nostres governants obliguessin aquests senyors a arrendar llurs terrenys, els obrers no emigrarien de llurs pobles i no mancaria treball a ningú. Aquest és el meu criteri. Potser equivocat, però jo penso així i així ho exposo.

JOSEP ALSINA

Bescanó, 3-1-33

consigna o què. Però veus ací que, després del dia 10 del corrent, els nostres anarquistes han cuitat a substituir el mocador negre-roig per una vulgar corbata burgesa. Llevat—oh, santa innocència!—d'algun minyó d'aquells que segurament es creuen que portar el susdit mocador significa una elegància de darrera moda.

SEVERO

Tribuna lliure

Les inundacions al Veïnat de Salt

D'un temps a aquesta part, el rec anomenat la «Massana» porta una sèrie de disgustos i perjudicis materials a la vegada a molts veïns d'aquest poble. Cosa que ens obliga a demanar a l'Ajuntament que prengui les mesures necessàries per evitar aquestes riuades tan freqüents que no ens deixen viure un sol dia en repòs.

Actualment hi ha tres carrers que estan sotmesos a inundacions cada dia que plou; aquests desgraciats carrers són: el del Dr. Josep Rizal, el de Santiago Russinyol i la rambla d'Anselm Clavé. Tots ells, com tothom sap tenen al darrera una eixida i un hortet a cada casa que significa el goig de l'estada, goig que, malgrat tots els esforços, no fruiem mai, i estant a la vegada a risc de perdre el nostre modest mobiliari i la nostra poca aviram, mentre no es doni un arranament adequat al torrent la «Massana».

Nosaltres, els afectats per aquests perjudicis constants, donem de moment les gràcies a l'Ajuntament per les mesures preses en aquells moments en què totes les cases indicades estaven en perill de greu inundació. I demanem a la vegada una gratificació justa per aquells obrers de la brigada municipal que, a les ordres dels regidors Lluís Anglada i Manel Termes, arriscaren llur salut per donar pas a les aigües, reventant les parets i ficant-se a l'aigua fins a sota l'aixella, demostrant ésser uns vertaders i braus homes capaços de salvar la vida de persones en perill. Joiosos podem estar de comptar entre nosaltres aquests valents companys obrers. Visqueu en salut i rebeu la felicitació de tots els ciutadans del poble.

Altrament, nosaltres creiem necessari fer unes indicacions a l'Ajuntament per si les creu útils de dur-les a terme. Al nostre entendre, la «Massana» podria desviar-se més avall del mas Llinàs, directament al «Rera Mus». I la resta de la «Massana» podria enfondir-se a fi i efecte de donar cabuda a les altres aigües recollides més avall del pla. Respecte als carrers

perjudicats, podria obligar-se als propietaris, pel que afecta a les parets dels darreres, a construir uns grups d'ulls per donar sortida a les aigües i encarrilar-les al lloc indicat per l'Ajuntament el qual a càrrec seu instal·laria unes cloaques capaces de transmetre les aigües dels horts als seu punt convenient.

Esperem ésser atesos en tan justa demanda per part del nosdigne Ajuntament, i li donem les gràcies anticipades, tot desitjant als seus components molts anys de vida i bon encert.

Els firmants,

PERE BOSCH.—NARCIS BOSCH.
PELAI CASELLES.

Salt, Desembre de 1932

Consciència negra i egoisme

Això tenen els peons de la casa Coma i Cros que en majoria professen un idealisme «llibertari». Idealisme que és molt tenebrós en el que es refereix al treball nocturn de jornals emprats en mantes esllavissades del canal de l'esmentada fàbrica. ¿És que dits «llibertaris» no han vist que hi ha dotzenes de treballadors que estan sense feina? ¿Per què, doncs, professant un ideal com el que diuen que senten, no han repartit els jornals del treball en qüestió entre aquests obrers, molts d'ells pares de família, que fa setmanes que no poden portar un cèntim a casa? Però, tot i que es proclamen uns «llibertaris» de marca i que no tenen ni la centèsima part de necessitat que tenen els altres, els peons al·ludits de la casa Coma i Cros es veu que, quan bé el cas, també saben fer de senyors «Esteve» i dir: Primer jo, després jo i sempre jo.

Peons de la Casa Coma i Cros el vostre egoisme és molt gran. Avui pels uns i demà pels altres. La vostra consciència és molt negra.

Un jornalero

Per al·lusions

En un full semi-clandestí que diu publicar-se a Salt, se'm demana, en la llengua llibertària(?) un parer; però com que qui el demana amaga els seus noms,

i a més es practica, al mig del carrer, l'insult groller (que deu fer més revolucionari) per unes obreres que he de creure que ho fan inconscientment, no penso contestar en forma ni aquesta pregunta ni cap al·lusió que es pugui fer en el dit full, si el que les fa no dona la cara i mereix que per la seva actuació com a obrer se'l contesti degudament.

Els que diuen practicar un ideal amb fe i que volen redimir els altres, no s'amaguen sota el nom de cap *Mingo* amb cap pretext, com faria qualsevol jesuïta, sinó que porten proves i donant la cara, i no cal que perdin temps en insults ni difamacions, ja que no penso contestar als que publiquen uns fulls que fins amaguen la redacció d'ells mateixos. Vagin aquestes ratlles perquè ho sàpiguen.

MODEST PALAHÍ

Veïnat de Salt, Gener 1933

TRETS QUE NO MATEN

Una vegada més els de la F. A. I. han volgut fer un assaig de revolució social. I una vegada més han actuat com a vertaders criminals Això cal que els obrers del nostre poble ho vulguin veure per no deixar-se enganyar mai més per quatre brètols que només fan que fe' matar fills de mare en favor dels monàrquics i de la reacció!

A Sallent han caigut nois de 18 i 20 anys. No han caigut homes fets, no! És que els pillets de la F. A. I. fan com els generals: sempre es miren el foc de lluny.

Ens agradaria de saber on era el faista Mis diumenge a la nit. També ens agradaria de saber per quina causa En Zorrilla fa corre la seva dona pels carrers a moure brega als afiliats al Sindicat Local. Però no, no cal que ens ho diguin, perquè ja ho sabem a bastament. És que el «noi revolucionari» veu que la cosa tira per mal camí. Per això fa sortir la seva dona; però ell a caseta com tots els valents de la F. A. I.

Es diu que en aquest poble hi ha bombes i altres artefactes criminals. Nosaltres no ho creiem pas. Però pel que pugui ésser, cridem l'atenció a la primera Autoritat de la província.

Ens estranya molt que tenint com tenim en aquest poble un focus d'anarquisme com el del «Floreal», no s'hagi notat cap símptoma de «comunismo libertario». Serà que les bombes hauran passat de llarg

i la notícia «sensacional» s'haurà fos? No. És que els nostres faistes són una colla de covards!

Els republicans de Salt diumenge a la nit no dormien pas tots; n'hi havia que estaven alerta per un si d'acàs. No passà res. Millor.

Això vol dir que una altra vegada no han d'ésser sols els republicans que han de vigilar, sinó tots els homes que volen pau i treball.

No, no tingueu pas por que el valent Zorrilla senti la més petita llàstima pels ciutadans i ciutadanes que ha assassinat la «revolució social» per ell tan preconitzada.

Aquests homes no estimen ningú.

I tu, senyor Fontaner, què hi dius en això? Si no fossis un jesuïta del convent dels vius, et regalariem un Sant Josep perquè et guardés de mal. Però a un jesuïta com tu, no li fan falta sants de cap mena.

Davant de la F. A. I., dels assassins de la F. A. I., nosaltres cridem amb tot entusiasme: Visca la República! Visca Catalunya Autònoma!

El biliós «jabali» Lluís Pigem encara fa de regidor a Casa de la Vila. Però, home de Déu; què no ho saps que el Centre Republicà et va retirar la confiança i fins les ganes de no tractar mai més amb tu? Doncs, què esperes? És que hi ha alguna llei que t'empara, dins? Deurà ésser la llei de l'embut, perquè quan a un home el seu partit el desautoritza del càrrec, si té un pam de vergonya el millor que pot fer és picar el dos i deixar el seu seient per a un altre de més constant i més endinsat a la disciplina del Partit. No és això, noi?

Ja ho deïem nosaltres que l'esperit catalanista de l'hereu Serra venia a ésser, si fa o no fa, com el republicanisme d'En Baldori Juscafresa, futur diputat a les Corts de Catalunya, si no plou. No cal dir com el felicita «EL POBLE DE SALT» per la seva exemplaríssima intervenció en defensa dels drets de la nostra parla. Els catalanistes d'aquest tremp, únicament mereixen ésser glorificats al costat dels Royos i dels Mauras. Molt bé, Serra!

Els obrers d'arreu de Catalunya i d'Espanya es van desfent de l'actual C. N. T. Llegiu, si nó, la premsa que no sigui la «Soli».

Ara és l'hora, obrers, de foragitar de la C. N. T. tots els Durrutis i Ascasos i altres brètols per l'estil. No volgueu més sang!

Una nota del President del Centre Republicà

En el moment d'ésser designat per a ocupar el càrrec de President d'aquesta entitat, entenc necessari dirigir-me a tots els socis en particular, i a tots els republicans d'esquerra en general, demanant-los una entusiasta col·laboració per tal de posar-nos al nivell i al to de les circumstàncies actuals, cosa tan necessària en l'aspecte cultural, polític i econòmic.

Amb el fi de veure defensats fermament i democràticament al nostre poble, els postulats dels ideals d'esquerra que són el suport de Catalunya i de la República. ...

MANEL TERMES

(President del Centre Republicà de Salt).

Ventalles que estan en bona condició es venen en bon preu.

Carretera Galan i Garcia. — 72
SALT

Noticiari

Centre Republicà.— En reunió general ordinària celebrada el passat dissabte dia 7, es procedí a l'elecció de Junta Directiva, quedant proclamats: Manel Termes, President; Jaume Feliu, Vice-president; Josep Huix, Secretari; Joaquim Planellas, Vice-secretari; Ramon Gispert, Tresorer; Climent Valentí, Comptador i Bibliotecari; i Pere Bosch, Josep Puig i Joaquim Triola, Vocals.

Juventut Republicana.— En la reunió general ordinària celebrada el dimarts passat dia 10, es procedí a la renovació parcial de la Junta Directiva, quedant composta de la següent forma: Iu Bohigas, President; Pasqual Señer, Vice-president; Salvador Fita, Secretari; Joan Rey, Vice-secretari; Josep Gelada, Tresorer; i Llorenç Brugués, Amós Triola, Eduard Franquesa i Jaume Vila, Vocals.

Secció Dramàtica «Foc Nou».— El dia de Nadal, a la nit, aquesta secció posà en escena el sentimental drama en tres actes de J. Parcerisa «La Fàbrica Vella» i la comèdia «l'Home del Sac». La brillant interpretació dels nostres aficionats a l'art de Talia meresqué al final de cada acte una gran salva d'aplaudiments del nombrós públic assistent. A remarcar, el magnífic debut de la senyoreta Dolors Saus, qui en el paper d'Angelina demostrà les ex-

cel·lents dots dramàtiques que posseix.

Per al dia 29 del corrent, aquesta secció prepara el notable drama de Florenci Cornet «L'Esposa», el qual serà posat en escena sota el següent repartiment: Palmira, Senyoreta D. Saus; Joaquim, Sr. J. Boada; Francesc, Sr. J. Triola; Sr. Rafel, Sr. A. Castells; Ventura, Sr. J. Marimón, i Batista, Sr. J. Callis.

Per aquesta temporada d'hivern «Foc Nou» prepara les obres següents: «La Llar Apagada», «Els Vells», «La Tosca», «L'Encís de la glòria», «El Ferrer de Tall», etc.

La salut del nostre company Antoni Pujol.— Es troba una mica millorat de l'atac pulmonar que va sofrir el passat dissabte, el nostre bon amic i correligionari, ex-President del Centre Republicà i regidor d'aquest poble, Sr. Antoni Pujol i Inglès. No cal dir com li desitgem un ràpid i total restabliment.

Cens polític del Centre Republicà.— Es reuni aquest Cens dijous passat, dia 12, acordant adherir-se a l'Esquerra Republicana de Catalunya i aprovant el seu reglament interior. La Junta quedà formada de la següent manera: Emili Pibernat, President; Joan Soler, Vice-president; Iu Bohigas, Secretari; Joan Boada, Vice Secretari; Josep Huix, Tresorer; i Manel Termes i Pere Bosch, Vocals. També s'aprova que «El Poble de Salt» passi a ésser òrgan en la premsa d'aquest Cens polític.

Una explicació

Havíem anunciat una sèrie de «difamacions» adreçades a *satisfere* i *apaivagar* la dignitat *ultratjada* del senyor J. B. i altres seus companys en comunisme llibertari que redacten setmanalment l'organet *desaprensiu* del faisme local. En teníem confeccionada i arrodonida ja la primera. I en esbós algunes d'altres.

Però, vet ací que uns fets imprevistos—el criminal atemptat contra la República que diumenge passat ensagnà mants carrers de Barcelona i d'altres poblacions de Catalunya i Espanya—venen a gitar violentment l'oportunitat dels nostres propòsits.

Es massa patètica l'actualitat palpitant perquè puguem entretenir-nos a ensanyar-nos festiva-ment contra els «despertadors» locals de la massa treballadora. Avui és precís acarar-se a aquesta gent amb més seriositat que un rave. I cantar-los, clar i català, algunes veritats irrefutables

Per això considerem convenient d'ajornar, per a una ocasió de més lleure, la publicació de les nostres anunciades i ingènues «difamacions».

Consti així per a descàrrec nostre i satisfacció dels llibertaris al·ludits.

I. B. i B.

DE BESCANÓ

La higiene

Els veïns del poble de Bescanó es veu que estan renyits amb la higiene, puix que els seus carrers presenten un aspecte deplorable. En molts llocs hi veureu femers pels carrers, sobretot al carrer del Ter. A aquest carrer li varen encertat el nom. Es ben bé un riu, però un riu de porqueria, ja que entre femers i suc de comuna allò és un focus d'infecció. Però això no és res. El més important de tot és el Cementiri. Tan petit, que sembla una capsa de llumins. Totalment insuficient per al nombre de defuncions que hi ha durant l'any. Es un cementiri en què han d'enterrar els cadàvers els uns damunt dels altres, i moltes vegades s'ha donat el cas que per enterrar-hi un cos n'han hagut de desenterrar un altre que encara no era ben descompost. Està emplaçat al mig del poble i és voltat de cases habitades. I, segons tinc entès, encara no s'hi ha fet la secularització, tal com mana la República i com han fet ja la majoria dels pobles. Encara una altra cosa. Les canals que serveixen per a l'escorriment de les aigües pluvials, desguassen totes al mig del carrer, molestant quan plou els que pels seus quefers tenen de transitar-hi. Jo crec que això és un cas vergonyós, el més vergonyós que he vist en ma vida. Des d'aquest humil periòdic que tot ho veu i que té la «dissort» de no poder callar-se res, sense intenció d'ofendre ningú i vetllant únicament per la salut pública, cridem l'atenció de les autoritats que estan o deuen estar encarregades d'aquests serveis. Que vetllin i treballin perquè aquests casos desapareixin, perquè la higiene és una de les coses més útils per a evitar epidèmies que estan molt properes a presentar-se. Jo crec que la cosa més interessant per a un poble és la netedat, la conservació de la salut, que és el nostre més preat tresor.

El Corresponsal

Bescanó, gener de 1933

Notes municipals

1.—L'Alcaldia recorda per última vegada als contribuents morosos per repartiment general d'utilitats, que dintre la segona quinzena del mes present entraran en període executiu tots els rebuts pendents.

2.—Es recomana a tots els particulars i entitats que tinguin factures corresponents a 1931 a presentar a l'Ajuntament, que les portin a la Secretaria per tot el dia 18 del present. Les presentades després d'aquesta data no podran ésser efectives fins a l'exercici de 1934, per quant no restaran consignades a resultes del pressupost de l'any actual.

3.—Per tal de poder reempendre la construcció de clavegueres, l'Ajuntament acordà que l'Arquitecte autor del projecte estudiés una reducció del pressupost. Fet l'estudi, s'ha proposat una reducció del 40%.

4.—L'Ajuntament ha pres l'acord de procedir a fer construir vidrieres per a tancar la galeria de la part posterior de l'edifici del Grup Escolar.

5.—L'Ajuntament s'ha adherit a la Federació de Municipis Catalans, entitat que vetlla pels interessos econòmics i morals de les municipalitats.

6.—El pressupost ordinari per l'exercici de 1933, puja la quantitat de Ptas. 96.983'89 per despeses, i la mateixa quantitat els ingressos calculats.

7.—En l'última reunió celebrada, acordà l'Ajuntament cursar telegrams de protesta contra els fets sagnants del dia 8, als Srs. President de la Generalitat i President del Parlament Català.

Moviment demogràfic de l'any 1932

Nats: nois, 55; noies, 60; total, 115.

Matrimonis: 21.

Defuncions: 183, en la forma següent: homes, 94; dones, 89; d'aquests n'han mort dintre 80, dels quals són: 37, homes i 43, dones; els restants 103 són del Manicomi, classificats en 57 homes i 46 dones. Avortaments, 7.

Imp. Salomó Marquès - Girona

Llibreria Catalunya

Pi Margall 182

Veïnat de Salt
Diaris - Revistes - Novel·les - Figurins - Postals - Paperia - Impresos - Material per a escriptori - Segells de cautxú i rètols esmalt.